

underkaste sig saadanne Bestemmelser, og dernæst, om han kan skaffe sig Medhjælpere, der ere skikkede til et saadant Forhold, og troer man ikke, at det indenfor et Fængsels Grændser er langt hensigtsmæssigere for Fangerne rigtige Behandling at have med een Mand at gjøre end med 4—6 forskjellige? I de Fængsler; der ere nybyggede og saaledes indrettede, at man kunde overlade en enkelt Fangeafdeling til een Art Virksomhed under een Mand, kunde dette System til Nød gaae an, skjøndt det ogsaa her vilde være forbundet med ikke saa Bæneligheder; men i de Fængsler — og saadanne have vi — hvor en saadan Afsondring ikke kan finde Sted, troer jeg aldeles ikke, at det vilde kunne gaae an. De Herrer, der sige: „Tag hellere noget Mindre, men sørg for, at Fængselsordenen bliver bedre overholdt“, maae jo netop sige til Justitsministeren: „Tag den Mand, som efter dit Kjendskab har udviist Dygtighed i denne Retning, og behold ham; selv til en lavere Priis, end Du ved Auktionshordet kan opnaae.“ Det Modsatte vilde netop være at tage Sagen „blot“ fra Fordelens Side; da kunde man sige, at man kun tog Hensyn til Fordelen. Dersom man troer, at det er et ganske nyt Experiment, den Maade at anvende Fangerne paa, som her er foreslaaet, som inlet Sted før har været forsøgt, maa jeg gjøre opmærksom paa, at det har været forsøgt før, og at det i dette Dødsblik forsøges og anvendes paa flere Steder. Det anvendes i flere Fængsler i Tydskland og, saavidt jeg veed, i eet Fængsel i Schweiz, ligesom det nylig er blevet mig meddeelt, at det forsøges i et Fængsel i Staane (En Stemme: „Uden Driftscapital fra Statens Side“!). Det erede Medlem har Ret; — og naar der her træder en Mand frem, der frembyder den fornødne moralske Garanti og tilbyder sig at gjøre det Samme uden Driftscapital som med Driftscapital fra Statens Side, vilde det være høist ubetænksomt af Justitsministeren, om han ikke tog imod Tilbuddet; men en saadan Mand har ikke viist sig endnu. Man maa vel lægge Mærke til, at naar man her taler om, at det at leie Fanger og beskæftige dem bør være frit for Enhver, der vil, da har dette været

Tilfældet baade i Kjøbenhavn og i Horsens; men hvorledes er det gaaet? Saa have meldt sig, og da det blev vanskeligt at affætte Fabrikkerne, vege de tilbage, da de ikke vare bundne, og lode Fængslerne sørge for sig selv; der har saaledes i Fængslet paa Christianshavn været Tider, hvor notable og anseete Fabrikanter have ladet tilvirke ikke ubetydeligt Arbejde, men ogsaa de vege tilbage, da det blev vanskeligt at faae det solgt, og lode Fængslet sidde med dets Arbeidskraft. Dersom saadanne Mænd virkelig synes, at der var saa stor Fordeel ved at gaae ind paa en saadan Forretning, vil man nok see dem træde frem og gjøre Tilbud, — det vilde være det Simpleste af Verden, Justitsministeren vilde da faae Tilbud i businvis. Troer ikke det erede Medlem, at Mange af dem, der fremsætte denne Ordning af Forholdet som den eneste ønskelige Maade, i Virkeligheden kun gjøre dette for at forhindre det, der efter min Mening er det eneste Mulige, nemlig at contrahere med Mænd, der ved deres tidligere Virksomhed i et ikke ubetydeligt Omfang have viist sig dygtige og skikkede hertil? Dette troer jeg er for en stor Deel Marsagen; der skjuler sig bagved denne Klagen over, at der ikke er fri Concurrence, — Dødsblik om at faae den hele Sag til ikke at lykkes; thi ellers traadte man frem og bød; der er endnu ikke sluttet Accord med Noget, og det staaer Enhver frit at komme med Tilbud. Istedetfor at strige over Faren, saa forhindre den selv! Træd frem og gjør et gunstigere Tilbud! Lad de Mænd, der have beskæftiget Fangerne hidtilbage, atter træde frem! Lad os see Begjæringer i saa Henseende, lad os høre udtalt fra Anstalterne, at nu er der ikke Mangel paa Virksomhed, der er nok, der gjøres fuldt op af Bestillinger.

R e t t e l s e.

Nr. 111, Sp. 1733, Lin. 19 f. n.: „flarere“ læs: „flarede“